

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/333/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815216996
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3815216996.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci navrhovateľa D.O.W. Trade, s.r.o., ul. Rozmarínova č. 3238/26, Komárno, IČO: 35 864 559 proti odporkyni H. J., nar. XX.X.XXXX, t. č. bytom O. cesta č. XXXX/XA, R., o zaplatenie 345,28.- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a .

Odporkyni náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom zo dňa 21.10.2015 domáhal sa proti odporkyni zaplatenia 345,28.- eur s úrokom z omeškania vo výške 0,5% denne z dlžnej sumy od 4.8.2004 do zaplatenia.

Návrh odôvodnil tým, že na základe uzavretej Zmluvy o úvere MikroKredit číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 3.5.2004 si odporkyňa od spoločnosti Investa Credit Slovakia, s.r.o., so sídlom ul. Rozmarínova č. 26, Komárno, IČO: 36 539 244 požičala sumu 10.000,- Sk (331,94.- eur), s leasingovým koeficientom 1,4434. Pôžičku sa zaviazala splatiť v 10 mesačných splátkach, podľa splátkového kalendára. V čl. IV., bod 2 zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že v prípade, že dlžník neuskutoční úhradu jednotlivých splátok v lehote 30 kalendárnych dní odo dňa ich splatnosti, má veriteľ právo požadovať splatenie celej dlžnej sumy, vrátane úrokového navýšenia a úroku z omeškania vo výške 0,5% za každý deň omeškania, až do úplného splatenia dlžného zostatku. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany odporkyne, pôvodný veriteľ úver zosplatnil. Dňa 26.11.2007 s Investa Credit Slovakia, s.r.o., so sídlom ul. Rozmarínova č. 26, Komárno, IČO: 36 539 244 ako postupcom uzavrel Zmluvu o postúpení pohľadávky, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávky proti odporkyni.

Navrhovateľ neprítomnosť na určenom termíne pojednávania ospravedlnil písomne. Súhlasil, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Odporkyňa sa na pojednávanie nedostavila. Doručenie mala riadne vykázané dňom 28.12.2015. Neprítomnosť riadne a včas neospravedlnila. Súd vec prejednal a rozhodol v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. v jej neprítomnosti. Podľa uvedeného ustanovenia súd je povinný uskutočniť konanie, a to i v prípade, ak sú účastníci procesne pasívni.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so Zmluvou o úvere MikroKredit číslo XXXXXXXXXXXX, so splátkovým kalendárom, s predžalobnou výzvou zo dňa 13.12.2004, s doručenkou, so Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 012007, s oznámením o postúpení pohľadávky.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Dňa 3.5.2004 medzi veriteľom: Investa Credit Slovakia, s.r.o., IČO: 36 539 244 a dlžníkom: odporkyňou bola uzavretá Zmluva o úvere MikroKredit číslo XXXXXXXXXXXX, obsahom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť odporkyňi úver vo výške 10.000,- Sk, a záväzok odporkyne poskytnutý úver uhradiť v 10 mesačných splátkach vo výške 1.294,- Sk, vždy do 3. dňa kalendárneho mesiaca, pričom posledná splátka bola splatná dňa 3.3.2005. Podľa čl. II., bod 1 písm. a/ zmluvy, pravidelné mesačné splátky zahŕňajú dohodnuté úroky a príslušnú časť úverovej istiny, ktoré sú počas celej doby poskytnutia úveru rovnomerné. Podľa čl. IV., bod 2 písm. a/ zmluvy v prípade, že zo strany dlžníka sa neuskutoční úhrada jednotlivých splátok v lehote 30 kalendárnych dní od ich splatnosti, má veriteľ právo požadovať splatenie celej dlžnej sumy, vrátane úrokového navýšenia a úroku z omeškania, ktoré sa v celosti stávajú splatnými, písm. b/ na úrok z omeškania vo výške 0,5% za každý deň omeškania z celkovej dlžnej sumy až do jeho úplného splatenia. Dňa 13.12.2004 pôvodný veriteľ odporkyňi oznámil, že v dôsledku omeškania so splácaním dohodnutých splátok sa podľa čl. IV., bod 2 písm. a/, písm. b/ zmluvy stal splatným celý zostatok dlhu 10.352,- Sk. Oznámenie o zosplatnení úveru bolo odporkyňi doručené dňa 17.12.2004.

Dňa 26.11.2007 medzi postupcom Investa Credit Slovakia, s.r.o., IČO: 36 539 244 a postupníkom - navrhovateľom bola uzavretá Zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXXXX, predmetom ktorej bolo aj postúpenie pohľadávky proti odporkyňi. Postúpenie pohľadávky odporkyňi oznámil postupca.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu 3.5.2004, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 písm. b/ zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 3.5.2004, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver, a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1, ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä náležitosti uvedené pod písm. a/ až i/.

Podľa § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. v znení účinnom ku dňu 3.5.2004 spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh nie je podaný dôvodne, preto ho zamietol.

Dňa 3.5.2004 medzi veriteľom: Investa Credit Slovakia, s.r.o., IČO: 36 539 244 a dlžníkom: odporkyňou bola uzavretá Zmluva o úvere MikroKredit číslo XXXXXXXXXXXX, obsahom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť odporkyňi úver vo výške 10.000,- Sk, a záväzok odporkyne poskytnutý úver uhradiť v 10 mesačných splátkach vo výške 1.294,- Sk, vždy do 3. dňa kalendárneho mesiaca, pričom posledná splátka bola splatná dňa 3.3.2005. Dňa 13.12.2004 pôvodný veriteľ odporkyňi oznámil, že v dôsledku omeškania so splácaním dohodnutých splátok sa podľa čl. IV., bod 2 písm. a/, písm. b/ zmluvy stal splatným celý zostatok dlhu 10.352,- Sk. Oznámenie o zosplatnení úveru bolo odporkyňi doručené dňa 17.12.2004.

Ochrana spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ. I ten, kto uzavrel Zmluvu o úvere má právo na ochranu formou zákonných ustanovení prijatých na ochranu spotrebiteľa.

Slovenský právny poriadok upravoval postavenie a ochranu spotrebiteľa najskôr v zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ktorý bol účinný v období od 31.12.1992 do 30.6.2007. S účinnosťou od 3.5.2004 (do 30.6.2007) pritom tento zákon v § 23a definoval spotrebiteľské zmluvy, ako zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Občiansky zákonník v § 52 ods. 1, v období účinnom od 1.4.2004 do 31.12.2007 definoval spotrebiteľskú zmluvu tak, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Predmetná zmluva bola uzavretá dňa 3.5.2004, teda za účinnosti novely Občianskeho zákonníka č. 150/2004 Z. z., ktorým zákonom bola do nášho právneho poriadku prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Podľa čl. 1 ods. 1 smernice, účelom smernice je aproximovať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia členských štátov, ktoré sa týkajú nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, a takto je potrebné vykladať aj ustanovenie § 52 Občianskeho zákonníka, účinného do 31.12.2007. Smernica č. 93/13/EHS síce neurčila zmluvné typy, ktoré môžu mať povahu spotrebiteľskej zmluvy, avšak každá zmluva upravená zákonom môže byť spotrebiteľskou zmluvou, ak vykazuje znaky určené smernicou.

Aj zmluvy uzavreté podľa iných zákonov, ako je Občiansky zákonník, možno teda považovať - vzhľadom na ich povahu - za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje (napr. zmluva o bežnom účte, zmluva o vkladovom účte, zmluva o úvere). Musí však byť dodržaná podmienka, že sa tieto zmluvy uzatvárajú medzi dodávateľom v rámci jeho podnikateľskej činnosti a spotrebiteľom, ktorý nekoná v rámci svojej podnikateľskej činnosti a nemá možnosť ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Právny predchodca navrhovateľa bol osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti, vystupovala v pozícii dodávateľa v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase jej uzavretia a je i veriteľom v zmysle § 3 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 3.5.2004. Vzhľadom na to, že odporkyňa pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti, úver jej pritom bol poskytnutý na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, a nemohla ani individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, potom je potrebné ju považovať za spotrebiteľa v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka a zároveň je spotrebiteľom aj podľa § 3 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 3.5.2004. Predmetný úver je potom spotrebiteľský. Pri výklade občianskoprávnej úpravy (§ 52 až § 54 Obč. zák.) je potrebné rešpektovať skutočnosť, že táto úprava je, ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, implementáciou smernice Rady č. 93/13/EHS (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu Prešov č. k. 11Co 6/2015, Krajského súdu Trnava č. k. 25Co 500/2014, Krajského súdu Prešov č. k. 7Co 366/2014).

Súd nepopiera, že Zmluva o úvere je absolútnym obchodom (tretia časť Obchodného zákonníka). Je však v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 5MCdo 20/2009). S účinnosťou zákona číslo 150/2004 Z. z. došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka „spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah, vrátane premlčania, predstavuje takéto zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi

poriadkami. Aplikčná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať, avšak nie je žiadny dôvod na skonštatovanie, že na plynutie času a jeho dôsledky, vrátane premlčania v spotrebiteľskej zmluve má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má, a je pre spotrebiteľa výhodnejšia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR číslo 5MCdo 20/2009, rozsudok Krajského súdu Prešov č. 6Co 26/2012, rozhodnutie Ústavného súdu SR č. I. ÚS 402/2013-10 z 19.6.2013, rozsudok Krajského súdu Trenčín číslo 6Co 233/2014). Súd poukazuje aj na novelu Občianskeho zákonníka, vykonanú zák. č. 102/2014 Z. z. v znení zák. č. 151/2014 Z. z., ktorá v bode 1. v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka pripojila vetu: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok (súdnu vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou premlčania.

Zákonom č. 102/2014 Z. z., ako bod 11., čl. VIII. bol do zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa zavedený § 5b. Ide o vyjadrenie princípu ochrany slabšej strany - spotrebiteľa v právnych vzťahoch. Tento zákon nadobudol účinnosť dňa 1. mája 2014 a zákonodarca nestanovil žiadne intertemporálne pravidlá.

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. v znení platnom od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa názoru súdu (porovnaj aj názor Doc. JUDr. Mareka Števéčka, PhD. Fakulta práva Paneurópskej vysokej školy, Právnická fakulta UK Bratislava k výkladu ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa) ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa normuje predovšetkým a najmä o procesnej činnosti orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy a má preto charakter procesnoprávny. Týmto rozhodujúcim orgánom je súd, čo vyplýva z odvolávky normatívneho textu na premlčanie vo význame prekážky žalovateľnosti uplatneného nároku zo subjektívneho práva. To, že zákonodarca použil v citovanej norme pojem premlčanie, ktoré je upravené v hmotnoprávnych predpisoch, na tom nič nemení. Použil ho totiž v kontexte s prihliadnutím na skutočnosti, ktoré bránia priznať plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy. Priznáva sa tu ochrana ohrozenému alebo porušenému subjektívnemu právu, čo je nepochybne úloha civilného práva procesného. Sú prípady, a to je aj prípad uvedeného ustanovenia (§ 5b), keď zákonodarca mlčí a nestanovuje žiadne pravidlá časovej koexistencie starej a novej právnej úpravy. Ak § 5b je procesnou normou a zároveň, ak zákonodarca nestanovil osobitný právny (intertemporálny) režim pre túto situáciu platí, podľa názoru súdu, pravidlo okamžitej aplikácie. Súd má prihliadať na premlčanie práva ex officio vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich hypotéze tejto právnej normy.

Nárok navrhovateľa uplatnený proti odporkyni je v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka v celkom rozsahu premlčaný. Právo sa mohlo po prvý raz vykonať (objektívne vymedzený začiatok) dňa 14.12.2004, t. j. v deň po zosplatení úveru. Navrhovateľ však uplatnil svoj nárok voči odporkyni na súde dňa 21.10.2015, t. j. po viac ako 11 rokoch. Pokiaľ je premlčaná istina, tak sú premlčané aj úroky z omeškania. Preto sú návrh ako neopodstatnený zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Odporkyni v konaní trovy nevznikli, preto jej súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).